Autoriteit
Consument & Markt

Muzenstraat 41
2511 WB Den Haag
070 722 20 00
www.acm.nl

Openbaar

Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/636513
Zaaknummer : ACM/23/181664
Datum : 6 december 2024

Beschikking tot vaststelling van de maximale productieprijs van elektriciteit per 1 januari 2025 voor:

Water en Energiebedrijf Bonaire N.V.

Vaststelling door de Autoriteit Consument en Markt van de maximale productieprijs van elektriciteit zoals bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.

Inhoudsopgave

1 Inleiding en leeswijzer 3
2 Context van dit besluit 4
3 Samenhang met andere besluiten 5
3.1 Van methodebesluit tot productieprijs- en tarievenbeschikking 5
3.2 Het proces tot de nieuwe productieprijs 6
4 Rechtsbescherming 8
4.1 Wat betekent dit? 8
4.2 Rechtstreeks in beroep bij de rechter… 8
4.3 …of eerst in bezwaar bij de ACM 9
5 Vaststelling van de productieprijs 10
5.1 Vaststellen van de vaste en variabele kosten per activiteit 10
5.1.1 De kapitaalkosten 11
5.1.2 De operationele kosten 11
5.1.3 Splitsing vaste en variabele kosten 13
5.1.4 Ontwikkelingen 2025 14
5.1.5 De berekening van de energiekosten 15
5.2 Vaststelling van de toegestane inkomsten 15
5.2.1 Correctie WACC 2023 16
5.2.2 Volumecorrectie 16
5.2.3 Profit sharing 16
5.3 Vaststelling van de maximale productieprijs 17
5.4 Vaststellen van verschillen achteraf 17
6 Dictum 18
Bijlage 1: Overzicht bedragen 20
Bijlage 2: Berekening tarieven 21

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met deze productieprijsbeschikking geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 2.5, eerste lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.[1] Op basis van dat artikel moet de ACM, op voorstel van een producent, de productieprijs vaststellen die deze producent ten hoogste zal berekenen aan een distributeur voor de door hem geproduceerde elektriciteit.

2. Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. (hierna: WEB) is producent van elektriciteit op Bonaire.

3. In deze beschikking stelt de ACM de productieprijs vast die WEB in 2025 ten hoogste als interne verrekenprijs voor elektriciteit zal hanteren.

4. Deze beschikking bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft de context van deze beschikking. Hoofdstuk 3 bevat de samenhang met andere besluiten. Hoofdstuk 4 is gewijd aan de rechtsbescherming. In hoofdstuk 5 zijn achtereenvolgens de kosten, de inkomsten, de toepassing van correcties en de uiteindelijke maximale productieprijs van WEB vastgesteld. Ook is in dit hoofdstuk opgenomen hoe de ACM zal omgaan met eventuele verschillen tussen toegestane inkomsten en uiteindelijk gerealiseerde kosten. Deze beschikking bevat daarnaast twee bijlagen, te weten een overzicht van de belangrijkste berekende bedragen (Bijlage 1) en een Excelbestand “Berekening tarieven WEB 2025” (Bijlage 2). Bijlage 2 wordt uitsluitend gepubliceerd op de website van de ACM (www.acm.nl) en vormt een integraal onderdeel van de beschikking.

5. Deze beschikking treedt in werking op 1 januari 2025.

[1] Wet van 23 maart 2016, houdende regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet elektriciteit en drinkwater BES), *Stb.* 2016, 142.

2 Context van dit besluit

6. De Wet elektriciteit en drinkwater BES heeft als doel te voorzien in een betrouwbare, duurzame en betaalbare elektriciteits- en drinkwatervoorziening op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.[2] Een middel om dit te bereiken is tariefregulering.

7. Op basis van artikel 2.5, artikel 3.9, vierde lid en artikel 3.14 van de Wet elektriciteit en drinkwater BES heeft de ACM onder andere tot taak om een maximale productieprijs voor elektriciteit en voor drinkwater vast te stellen en om maximale distributietarieven voor elektriciteit en voor drinkwater vast te stellen. De productieprijs brengt de producent bij de distributeur in rekening. De distributietarieven brengt de distributeur bij de afnemer (consumenten en zakelijke afnemers) in rekening.

8. De wetgever heeft drie doelstellingen met de aan de ACM bij wet opgedragen tariefregulering. Het eerste doel is consumentenbescherming. Omdat afnemers in Caribisch Nederland niet kunnen onderhandelen over de prijs van elektriciteit of van drinkwater én omdat zij evenmin vrij zijn in de keuze van het bedrijf waar zij hun elektriciteit of drinkwater kunnen kopen, worden de maximum tarieven van die voorzieningen door de ACM vastgesteld.

9. Het tweede doel van de tariefregulering is investeerdersbescherming. Een stabiel en voorspelbaar reguleringsklimaat stelt de onderneming in staat om de noodzakelijke investeringen in de infrastructuur en productiecapaciteit te verrichten.

10. Het derde en laatste doel is productieve efficiëntie van de onderneming. Hierdoor kunnen diensten van voldoende kwaliteit tegen de laagst mogelijke kosten worden geleverd.

11. De wetgever hanteert kostenoriëntatie als uitgangspunt bij de tariefregulering die de ACM tot taak heeft uit te voeren. Dat betekent dat tarieven voor elektriciteit en voor drinkwater uitsluitend gebaseerd zijn op de kosten die het bedrijf maakt ten behoeve van die voorzieningen.

12. Een producent en een distributeur van elektriciteit en van drinkwater hebben er belang bij dat zij de efficiënte kosten (inclusief een redelijk rendement) die zij maken om te voldoen aan de wettelijke taken, kunnen terugverdienen. Het ontbreken van concurrentie zou ertoe kunnen leiden dat een producent en een distributeur onvoldoende doelmatig werken en daardoor te hoge tarieven in rekening brengen. Afnemers zouden in dergelijke gevallen worden benadeeld. Afnemers zijn daarom gebaat bij bevordering van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering.

13. De wetgever heeft de ACM daarom belast met de taak om een reguleringssystematiek vast te stellen waarmee zowel de producent als de distributeur een prikkel krijgt om net zo doelmatig te handelen als bedrijven die wel concurrentie ondervinden en om kwaliteit te borgen.

14. Omdat WEB (nagenoeg) een monopoliepositie heeft op Bonaire, stelt de ACM met deze beschikking de productieprijs per kilowattuur (kWh) vast die WEB voor het kalenderjaar 2025 ten hoogste als interne verrekenprijs voor elektriciteit zal hanteren.

15. De reguleringssystematiek is erop gericht te voorkomen dat WEB een onredelijk hoge interne verrekenprijs hanteert voor de productie van elektriciteit.

16. Daarnaast is het van belang dat WEB de efficiënte kosten die zij maakt voor het produceren van elektriciteit kan terugverdienen. Als WEB de efficiënte kosten (inclusief een redelijk rendement) vergoed krijgt, komen de noodzakelijke investeringen in kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid van elektriciteit niet in gevaar.

[2] *Kamerstukken II,* 2014-15, 34089, 3, p. 1.

3 Samenhang met andere besluiten

17. Jaarlijks stelt de ACM in afzonderlijke beschikkingen de maximum productieprijs vast die een producent van elektriciteit en van drinkwater in rekening mag brengen bij een distributeur van elektriciteit en van drinkwater. De ACM stelt ook het maximum distributietarief vast dat een distributeur bij een afnemer (consumenten en bedrijven) in rekening mag brengen. Maximale prijzen en maximale tarieven betekenen dat de prijzen en tarieven die een producent of distributeur in rekening brengt, niet hoger mogen zijn dan de prijzen en tarieven die de ACM vaststelt.

18. De ACM beschrijft in dit hoofdstuk hoe de productieprijzen voor het kalenderjaar 2025 samenhangen met het methodebesluit waarin de reguleringssystematiek is vastgesteld.

3.1 Van methodebesluit tot productieprijs- en tarievenbeschikking

19. De bevoegdheid van de ACM om een productieprijsbeschikking en distributietariefbeschikking vast te stellen, vloeit voort uit artikel 2.5, eerste lid, en artikel 3.14, eerste lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.

20. Om een productieprijs en distributietarieven vast te stellen moet de ACM een methode hanteren die beschrijft op welke manier de kosten van een bedrijf leiden tot een tarief voor de afnemer. De wettelijke grondslag van die methode volgt uit artikel 2.5, vijfde lid, en artikel 3.14, zesde lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES:

> *“Artikel 2.5*
> *1. De Autoriteit Consument en Markt stelt op 1 januari van ieder jaar, op voorstel van een producent, de productieprijs vast die deze producent ten hoogste zal berekenen aan een distributeur voor de geproduceerde elektriciteit of voor het geproduceerde drinkwater.*
> *2. In afwijking van het eerste lid wordt geen productieprijs voor drinkwater vastgesteld voor het openbaar lichaam Saba.*
> *3. De productieprijs voor elektriciteit of drinkwater is gebaseerd op de werkelijke kosten van de productie met inachtneming van een redelijk rendement en omvat de operationele- en onderhoudslasten, de energiekosten en de kapitaalslasten.*
> *4. In afwijking van het eerste lid kunnen de energiekosten als maandelijks te variëren onderdeel van de productieprijs worden vastgesteld.*
> *5. De Autoriteit Consument en Markt hanteert voor de vaststelling van de productieprijs een methode ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering.*
> *6. (…)*
> *7. (…)*
> *8. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de procedure en de elementen en de wijze van berekening van de productieprijs, bedoeld in dit artikel.*
>
> *“Artikel 3.14*
> *1. De Autoriteit Consument en Markt stelt, op voorstel van een distributeur, de tarieven vast die de distributeur ten hoogste zal berekenen aan de afnemers voor de distributie van elektriciteit of drinkwater.*
> *2. In afwijking van het eerste lid wordt geen tarief voor drinkwater vastgesteld voor het openbaar lichaam Saba.*
> *3. Er worden vier tarieven onderscheiden:*
> *a. aansluittarief;*
> *b. vast gebruikstarief;*
> *c. variabel gebruikstarief;*
> *d. wegtransporttarief voor drinkwater.*
> *4. De tarieven kunnen verschillen voor verschillende categorieën afnemers.*
> *5. De tarieven zijn niet-discriminerend, transparant en gebaseerd op de werkelijke kosten met inachtneming van een redelijk rendement en met inachtneming van de subsidie, bedoeld in artikel 5.1.*

6. De Autoriteit Consument en Markt hanteert voor de vaststelling van de tarieven een methode ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering.
7. De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven met uitzondering van het variabel gebruikstarief dat op 1 januari en 1 juli van ieder kalenderjaar kan worden vastgesteld.
8. Indien op 1 januari de tarieven voor dat jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de laatst vastgestelde tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.
9. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de procedure en de elementen en de wijze van berekening van de tarieven, bedoeld in dit artikel."

21. De regeling waarnaar in bovenstaande artikelen wordt verwezen, is de Ministeriële regeling elektriciteit en drinkwater BES.[3] In artikel 2.1 van de regeling zijn nadere eisen gesteld aan het hiervoor bedoelde methodebesluit:

"Artikel 2.1
1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met belanghebbenden voor een periode van drie tot tien jaar een in de artikelen 2.5, vierde lid, en 3.14, vijfde lid, van de wet bedoelde methode vast.
2. De methode beschrijft op welke wijze de productieprijs en de tarieven worden vastgesteld, zodanig dat die methode de producent en distributeur prikkelt tot een doelmatige bedrijfsvoering, voorziet in een rendement dat in het economische verkeer gebruikelijk is en een betrouwbare, betaalbare en duurzame energie-en drinkwatervoorziening dient.
3. In de methode wordt ten minste de wijze van vaststelling van de verwachte efficiënte kosten bepaald en daartoe de wijze van vaststelling van het rendement dat in het economische verkeer gebruikelijk is.
4. In de methode wordt vastgelegd op welke wijze de energiekosten als onderdeel van de productieprijs worden vastgesteld.
5. Een producent of distributeur dient drie maanden voor de beoogde ingangsdatum van een wijziging van de productieprijs of de tarieven een voorstel daartoe in bij de Autoriteit Consument en Markt."

22. Na overleg met belanghebbenden, die bestaan uit de verschillende producenten, distributeurs en afnemersorganisaties in Caribisch Nederland, heeft de ACM op 25 september 2019 de "Methode tot vaststelling van tarieven voor productie en distributie van elektriciteit en drinkwater in Caribisch Nederland 2020-2025" (hierna: de methode) vastgesteld. Op 24 oktober 2022 heeft de ACM, eveneens na overleg met belanghebbenden, de methode vastgesteld voor de zogeheten Weighted Average Cost of Capital (hierna: de WACC-methode), het toegestane redelijk rendement voor de betrokken bedrijven. Die WACC-methode is een bijlage bij de eerdergenoemde methode, en maakt daar integraal onderdeel van uit. Beide methodes heeft de ACM op haar website gepubliceerd.

23. De hiervoor genoemde methode geldt voor een periode van zes kalenderjaren, te weten van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2025.

24. De Wet elektriciteit en drinkwater BES en de Ministeriële regeling zijn de grondslag van de methode. De methode is vervolgens de grondslag van de productieprijsbeschikking en de distributietarievenbeschikking.

3.2 Het proces tot de nieuwe productieprijs

25. Op grond van artikel 2.1, vijfde lid, van de Ministeriële regeling elektriciteit en drinkwater BES, moet een producent drie maanden voor de beoogde ingangsdatum van de wijziging van de productieprijs, een daartoe strekkend voorstel indienen bij de ACM.

[3] Regeling van de Minister van Economische Zaken van 10 juni 2016, nr. WJZ/15003661, houdende regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. *Stcrt*. 2016, nr. 33268.

26. Op 30 september 2024 heeft WEB aan de ACM een productieprijsvoorstel toegestuurd. In de periode hierna tot aan dit besluit heeft de ACM met WEB overlegd over dit voorstel, en zijn enkele wijzigingen aangebracht.

4 Rechtsbescherming

27. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM welke juridische mogelijkheden belanghebbenden hebben om de productieprijsbeschikking of de distributietarievenbeschikking aan te vechten. Daarvoor beschrijft de ACM welke wetten en welk procesrecht van toepassing zijn.

28. Artikel 3, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba bepaalt dat de Algemene wet bestuursrecht, met uitzondering van hoofdstuk 9, niet van toepassing is op besluiten en handelingen van bestuursorganen die hun zetel hebben in het Europese deel van Nederland, ter uitvoering van een wettelijke regeling die uitsluitend in de openbare lichamen van toepassing is.

29. Ingevolge artikel 3, tweede lid, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is, in de gevallen bedoeld in het eerste lid, de Wet administratieve rechtspraak BES (War-BES) van toepassing voor zover sprake is van een beschikking in de zin van die wet.

30. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de War-BES wordt onder een beschikking verstaan een schriftelijk besluit van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling die niet van algemene strekking is.

31. Ingevolge artikel 7, eerste lid, van de War-BES kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen die door een beschikking rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen daartegen beroep instellen bij het Gerecht van eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna: het Gerecht).

32. Op grond van artikel 9, eerste lid, van de War-BES kan beroep worden ingesteld tegen een beschikking op de grond dat de beschikking in strijd is met een algemeen verbindend voorschrift of een algemeen rechtsbeginsel.

33. Op grond van artikel 55 van de War-BES zijn natuurlijke personen en rechtspersonen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de War-BES, bevoegd eerst een bezwaarschrift bij de ACM in te dienen gericht tegen de beschikking en pas nadat de ACM op dat bezwaar heeft beslist, beroep in te stellen bij het Gerecht.

4.1 Wat betekent dit?

34. De ACM heeft haar zetel in Europees Nederland en heeft tot taak toe te zien op de naleving van de Wet elektriciteit en drinkwater BES. Deze wet is uitsluitend van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Op de besluiten van de ACM ter uitvoering van die wet is daarom niet de Algemene wet bestuursrecht maar de War-BES van toepassing.

35. Natuurlijke personen en rechtspersonen (mensen en bedrijven) die door deze beschikking rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen (belanghebbenden), kunnen tegen deze beschikking rechtstreeks in beroep gaan bij de rechter of eerst in bezwaar gaan bij de ACM.

36. Om belanghebbende te zijn, moet sprake zijn van een voldoende objectief, persoonlijk of individueel (dus te onderscheiden van het belang van anderen), eigen, rechtstreeks en actueel belang. De ACM toetst of daarvan sprake is als natuurlijke personen of rechtspersonen deze beschikking aanvechten.

4.2 Rechtstreeks in beroep bij de rechter…

37. Belanghebbenden kunnen rechtstreeks beroep instellen bij het Gerecht. Een gemotiveerd beroepschrift moet binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking worden ingediend bij de griffie van het Gerecht.

38. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Saba of op Sint Eustatius, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Sint Maarten. Het adres van die Griffie is:

Frontstreet 58 (The Courthouse), Philipsburg, Sint Maarten.

39. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Bonaire, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Bonaire. Het adres van die Griffie is: Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje), Kralendijk, Bonaire.

4.3 …of eerst in bezwaar bij de ACM

40. Belanghebbenden kunnen er ook voor kiezen eerst (nog) bezwaar in te dienen bij de ACM.

41. Een gemotiveerd bezwaarschrift kan worden ingediend bij de ACM uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking. Belanghebbenden kunnen hun bezwaarschrift per email indienen bij de ACM. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: proceduresCN@acm.nl. De ACM zal een ontvangstbevestiging sturen. Als de indiener van het bezwaarschrift geen ontvangstbevestiging van de ACM ontvangt, dringt de ACM er op aan dat de indiener van het bezwaarschrift telefonisch contact opneemt met de ACM op: +31 (0)70 – 722 23 13.

42. In het beroepschrift dan wel in het bezwaarschrift kunnen (ook) argumenten aangevoerd worden die zijn gericht tegen de door de ACM vastgestelde methode van 25 september 2019 en de daarvan deel uitmakende WACC-methode van 24 oktober 2022.

5 Vaststelling van de productieprijs

43. Zoals in paragraaf 5.2 van de reguleringsmethode van 25 september 2019 is vastgesteld, hanteert de ACM een aantal stappen om de productieprijs vast te stellen:
    - Stap 1: Vaststellen van de vaste en variabele kosten per activiteit;
    - Stap 2: Vaststellen hoe de kosten tot inkomsten leiden;
    - Stap 3: Vaststellen op welke manier de inkomsten tot tarieven leiden;
    - Stap 4: Vaststellen op welke manier achteraf eventuele verschillen tussen kosten en inkomsten worden verrekend.

44. De ACM beschrijft in dit hoofdstuk de voorgaande vier stappen. In Bijlage 1 bij deze beschikking geeft de ACM een overzicht van bedragen die in dit hoofdstuk berekend worden. In het rekenmodel (Bijlage 2) zijn de berekeningen te zien die de ACM maakt om de maximale productieprijs te berekenen.

45. Voor de productieprijzen 2025 zal de ACM toepassing geven aan de in het methodebesluit genoemde methodiek van ‘profit sharing’. Deze methodiek houdt in dat de ACM terugkijkend over het jaar 2023 bepaalt wat het verschil is tussen de geschatte kosten voor 2023 en de gerealiseerde kosten over dat jaar, na eventuele correcties. De uitwerking van deze methodiek komt in de volgende paragrafen aan de orde en is in het rekenmodel uitgewerkt (zie Bijlage 2).

5.1 Vaststellen van de vaste en variabele kosten per activiteit

46. De kosten van een producent bestaan uit kapitaalkosten en uit operationele kosten, samen ook wel de regulatorische kosten genoemd. Kapitaalkosten worden gevormd door de afschrijvingen en een redelijk rendement (WACC) op het geïnvesteerd vermogen. Operationele kosten zijn kosten die een bedrijf maakt om de onderneming draaiende te houden, zoals personeelskosten. De ACM baseert zich voor het vaststellen van de kosten ten behoeve van de vaststelling van de productieprijs in 2025 op de kosten in 2023, zoals vastgelegd in de jaarrekening, aangevuld met extra informatie over de operationele kosten en activa die de producent aan de ACM heeft gestuurd.

47. Om profit sharing te kunnen toepassen, hanteert de ACM de geschatte kostenbasis die is gemaakt ten behoeve van de vaststelling van de productieprijs voor 2023. De ACM kan deze kostenbasis achteraf aanpassen indien blijkt dat deze is vastgesteld op basis van onjuiste of onvolledige gegevens.

48. Voor de toepassing van profit sharing is vervolgens de kostenrealisatie over 2023 vereist. Hiervoor hanteert de ACM de kosten 2023, zoals die uit de jaarrekening over 2023 volgen, in beginsel zonder correcties. De ACM kan op die manier de schatting voor 2023 vergelijken met de realisatie over 2023. Eventuele correcties door eerdere nacalculaties kunnen aanleiding zijn om de kostenrealisatie over 2023 aan te passen, ter voorkoming van een dubbele vergoeding dan wel dubbele restitutie.

49. Samengevat stelt de ACM voor de verschillende doelen van de tariefregulering verschillende kostenbases vast. Het gaat om drie kostenbases:
    1. een kostenbasis voor de schatting van de kosten voor 2025;
    2. een kostenbasis voor de schatting van de kosten voor 2023;
    3. een kostenbasis voor de realisaties over 2023.

50. Deze drie kostenbases kunnen op onderdelen van elkaar verschillen. Hierna zal de ACM per onderdeel aangeven of dat het geval is en, zo ja, op welke manier.

51. Tot slot is van belang dat de ACM met ingang van de reguleringsperiode 2020-2025 tevens een onderverdeling van kosten maakt in een vast en een variabel deel. Het uitgangspunt daarbij is dat variabele kosten verondersteld worden (naar rato) toe of af te nemen met de ontwikkeling van het volume, terwijl vaste kosten niet beïnvloed worden door de ontwikkeling van het volume. De ACM heeft in randnummers 82 t/m 86 van het methodebesluit beschreven hoe en waarom zij een verdeling maakt naar vaste en variabele kosten. In dit tarievenbesluit wordt daar verder invulling aan gegeven door te beschrijven welke verdeling is gemaakt en op basis waarvan (paragraaf 5.1.3) en hoe deze

verdeling wordt toegepast bij het uitvoeren van de volumecorrectie over 2025 en het vaststellen van de toegestane inkomsten voor 2025 (paragraaf 5.2).

5.1.1 De kapitaalkosten

52. Om de kapitaalkosten voor 2025 te kunnen schatten, moet de ACM in de eerste plaats de regulatorische waarde van de bezittingen (de assets) vaststellen. Dit noemen we de *regulatory asset value* (hierna: RAV).

53. De RAV bestaat uit die vaste activa waarmee de producent elektriciteit produceert en die hij voor zijn bedrijfsvoering nodig heeft. De RAV wordt daarmee opgebouwd uit de waarde van de assets die direct of indirect aan de productie van elektriciteit kunnen worden toegewezen.

54. De afschrijvingen op de RAV en een redelijk rendement op de RAV vormen samen de kapitaalkosten. De ACM gaat hierbij in beginsel uit van de RAV zoals die is vastgesteld ten behoeve van de productieprijs van 2024, aangevuld met de investeringen die de producent in 2023 heeft geactiveerd. Hierdoor komt de ACM uit op een RAV per 31-12-2023 (ultimo 2023).

55. Voor specifieke grote activa kan de ACM er ook voor kiezen om de geschatte kosten voor het jaar 2025 te baseren op de verwachte gemiddelde kosten in 2025 van die specifieke activa. De ACM doet dit wanneer er sprake is van enkele zeer grote activa die niet voldoen aan de aanname van continue vervanging.

56. De ACM stelt de jaarlijkse afschrijving vast door de afschrijvingstermijnen van de producent te hanteren. Daarbij kiest de ACM ervoor geen rekening te houden met restwaarde (het geschatte bedrag dat de producent ontvangt voor de verkoop van de activa aan het einde van de verwachte gebruiksduur). Een producent moet namelijk in staat zijn om efficiënt verrichte investeringen terug te verdienen via de tarieven. De ACM houdt wel rekening met werkelijke opbrengsten uit verkoop van activa.

57. Wanneer een asset (deels) gefinancierd is met subsidie of bijdragen van derden dan is de historische kostprijs verminderd met deze subsidie en/of bijdragen.

58. De ACM betrekt activa in aanbouw niet bij de vaststelling van de RAV. Pas als activa in gebruik zijn genomen (geactiveerd zijn), maken zij onderdeel uit van de RAV. Een producent mag de bouwrente van activa in aanbouw mee-activeren.

59. De ACM heeft voor de productie van elektriciteit de RAV per ultimo 2023 en de afschrijvingen over 2023 vastgesteld overeenkomstig de bedragen zoals opgenomen in Bijlage 1 van dit besluit.

60. De ACM berekent het redelijk rendement dat een producent in 2025 mag behalen door de RAV te vermenigvuldigen met de WACC die de ACM heeft vastgesteld voor 2025.[4] Om de kapitaalkosten vast te stellen telt de ACM daar de afschrijvingen bij op.

61. De ACM rekent met een nominale WACC, waarvan de inflatie al een onderdeel is. Hierdoor wordt via de WACC al een volledige vergoeding voor inflatie op de RAV meegenomen.

5.1.2 De operationele kosten

62. De regulatorische kosten bestaan naast kapitaalkosten ook uit operationele kosten. De ACM schat de operationele kosten van 2025 op basis van de operationele kosten in de vastgestelde jaarrekening van 2023. De ACM verdeelt de operationele kosten op grond van de door de producent aangeleverde verdeelsleutels over de verschillende activiteiten: productie en distributie van drinkwater en elektriciteit. Hierna beschrijft de ACM welke operationele kosten (deels) toegerekend zijn aan de productie van elektriciteit en welke keuzes de ACM hierbij ten aanzien van enkele specifieke posten

[4] WACC for energy and drinking water companies in the Caribbean Netherlands for the year 2023-2025, ACM/UIT/585024.

heeft gemaakt. Ook gaat de ACM in op de kostenbasis voor profit sharing.

63. De ACM acht niet alle in de jaarrekening 2023 verantwoorde operationele kosten representatief voor de schatting van de kosten voor 2025. De ACM betrekt daarom een aantal kostenposten niet in de kostenbasis voor 2025, of heeft voor deze kostenposten een andere waarde geschat voor 2025 dan het bedrag dat in 2023 in de jaarrekening staat. De ACM beschrijft in deze paragraaf voor welke posten dit geldt en op grond waarvan de ACM deze posten heeft aangepast. Ook geeft de ACM in deze paragraaf aan op welke manier de ACM omgaat met overige opbrengsten.

(Kosten)posten die geen onderdeel zijn van de operationele kostenbasis

64. Allereerst neemt de ACM een aantal (kosten)posten niet mee omdat deze al op een andere manier worden vergoed. Winst en verlies, dividend, rentelasten voor vreemd vermogen en de transactiekosten voor financiering zijn onderdeel van de kapitaalkosten en worden vergoed via de WACC. De ACM betrekt deze kostenposten daarom niet in de operationele kosten. De afschrijvingen worden al betrokken via de vergoeding van de kapitaalkosten en zijn evenmin onderdeel van de operationele kosten. Tot slot neemt de ACM ook de kosten voor de inkoop van brandstof en elektriciteit (voor de productie van drinkwater) niet mee in de operationele kosten omdat deze kosten apart vergoed worden (zie paragraaf 5.1.4).

Voorzieningen

65. Bij mutaties in voorzieningen stelt de ACM per type voorziening vast op welke manier de ACM deze betrekt bij de vaststelling van de kostenbasis. Mutaties in voorzieningen zijn namelijk nog niet direct aan te merken als kosten: het kan ook zijn dat een voorziening is getroffen, maar niet nodig blijkt te zijn. Een vrijval uit een voorziening is dan niet per se een opbrengst die de ACM betrekt bij de vaststelling van de kostenbasis. Aan de andere kant is een dotatie aan een voorziening ook niet per se een kostenpost in regulatorische zin.

66. WEB heeft diverse voorzieningen opgenomen in de jaarrekening 2023 die mede betrekking hebben op de productie van elektriciteit. Dit betreft onder andere voorzieningen ten behoeve van voorraadmutaties (incl. prijsverschillen), voorzieningen voor dubieuze debiteuren en voorzieningen voor personeelsuitkeringen. ACM neemt in beginsel de opgave van WEB ten aanzien van deze voorzieningen over, omdat deze een redelijke inschatting vormen voor de te verwachten kosten.

67. De ACM heeft voor WEB geen afwijkende keuzes gemaakt in de behandeling van de voorzieningen ten opzichte van de opgave in de jaarrekening over 2023.

C*orrecties op de kosten en opbrengsten*

68. Met ingang van 2020 brengt de ACM niet langer een correctie aan voor incidentele kosten en opbrengsten. In randnummer 72 en verder van het methodebesluit voor de reguleringsperiode 2020-2025 legt de ACM uit waarom zij deze wijziging heeft aangebracht. Wel blijft de ACM de opgegeven kosten en overige opbrengsten beoordelen, en kan de ACM hier correcties in aanbrengen, voordat de kostenbasis wordt gebruikt voor het uitvoeren van de profit sharing of het vaststellen van de kostenbasis voor de berekening van de tarieven.

69. In het tarievenvoorstel voor 2025 dat WEB aan de ACM heeft toegestuurd, heeft WEB op meerdere kostenposten en opbrengsten een correctie voorgesteld, om deze meer in lijn te brengen met het doel van het vaststellen van de regulatorische kostenbasis. ACM heeft de voorgestelde correcties onderzocht en in alle gevallen overgenomen.

Overige kosten en opbrengsten

70. Verder houdt de ACM rekening met activiteiten die de producent uitvoert waarvoor de ACM geen tarief vaststelt. De kosten en opbrengsten van dergelijke activiteiten dienen volledig buiten de tariefregulering gehouden te worden, omdat anders mogelijk een dubbele vergoeding van deze activiteiten ontstaat. Voor WEB is hiervan sprake bij de activiteiten voor straatverlichting en afvalwaterzuivering.

71. Wanneer overige opbrengsten ontstaan uit activiteiten die wel gereguleerd zijn en waarvan de kosten zijn opgenomen in de kostenbasis, brengt de ACM deze opbrengsten in mindering op de kostenbasis.

Door deze werkwijze ontstaat een 'netto-bedrag' aan operationele kosten dat een goede weergave vormt van het bedrag dat via de gereguleerde tarieven verdiend moet worden om tot dekking van de kosten van de betreffende activiteit te komen.

Inflatie

72. Om de operationele kosten voor 2025 te schatten, moeten de kosten in het prijsniveau van eerdere jaren worden aangepast voor inflatie. De ACM baseert zich voor deze gegevens op data van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Voor de inflatiecorrectie in jaar *t* maakt de ACM gebruik van het procentuele verschil in consumentenprijsindex voor Bonaire tussen het derde kwartaal van jaar *t–1* en het derde kwartaal van het jaar *t–2*. De waarden voor de consumentenprijsindex zijn opgenomen in het rekenmodel in Bijlage 2.

5.1.3 Splitsing vaste en variabele kosten

73. Zoals geïntroduceerd in de inleiding van dit hoofdstuk en in randnummer 82 t/m 86 van het methodebesluit, splitst de ACM de totale kosten in een vast en een variabel deel. Op deze manier kan de ACM beter rekening houden met verwachte kostenstijgingen die samenhangen met de toename van het geproduceerde volume.

74. Voor zowel de kapitaalkosten als de operationele kosten geldt dat deze gesplitst kunnen worden in een vast en een variabel deel. Ten aanzien van de kapitaalkosten merkt de ACM daarbij op dat zij onderkent dat kapitaalkosten in de praktijk niet letterlijk variabel zijn; de kosten van gedane investeringen in bepaalde activa nemen niet af wanneer door eventuele lagere volumes in de toekomst minder gebruik wordt gemaakt van de betreffende activa. De ACM zal hiermee rekening houden wanneer sprake is van een aanzienlijke afname van volumes. Op dit moment is hiervan geen sprake. In gevallen waar sprake is van volumetoename is de ACM van mening dat het hanteren van 'variabele kapitaalkosten' een goede manier kan zijn om, net als bij operationele kosten, in te schatten met welk bedrag de kosten toenemen wanneer het volume toeneemt.

Vaststelling van aandelen variabele kosten

75. De ACM heeft bij de vaststelling van de tarievenbeschikkingen voor het jaar 2020 voor het eerst een splitsing aangebracht tussen de vaste en variabele kosten. Bij de voorbereiding van deze besluiten heeft de ACM alle bedrijven gevraagd om een inschatting voor deze splitsing. De ACM heeft over de splitsing uitvoerig overlegd met de bedrijven. De ACM heeft op basis van de voorstellen en alle beschikbare gegevens een berekeningswijze ontwikkeld voor het vaststellen van de aandelen variabele kosten. Deze berekeningswijze is consistent toegepast voor alle bedrijven. Dit heeft voor elk bedrijf geleid tot een berekening van de aandelen variabele kosten in de operationele kosten en kapitaalkosten van de afzonderlijke activiteiten van alle bedrijven. Een uitgebreide toelichting op deze berekeningswijze is te vinden in paragraaf 5.1.3 van de tarievenbeschikking 2020.[5]

76. In overleg met WEB heeft de ACM vastgesteld dat de berekeningswijze zoals gehanteerd ten behoeve van de tarievenbeschikkingen voor de jaren 2024 en eerder ook gebruikt kan worden voor de tarievenbeschikkingen voor het jaar 2025. Daarbij heeft de ACM de betreffende berekening opnieuw uitgevoerd met recentere kostengegevens. Hierdoor ontstaat een kleine verschuiving in de uitkomsten van de berekening van de aandelen van variabele kosten. De berekeningswijze zelf is ongewijzigd.

77. Op basis van deze werkwijze komt de ACM uit op de volgende percentages aan variabele kosten:
    - De ACM beschouwt 0% van de totale kapitaalkosten voor de productie van elektriciteit als variabel.
    - De ACM beschouwt 0% van de totale operationele kosten voor de productie van elektriciteit als variabel.

[5] Beschikking tot vaststelling van de maximale productieprijs van elektriciteit per 1 januari 2020 voor Water en Energiebedrijf Bonaire N.V., kenmerk: ACM/UIT/525033.

Toepassing van aandelen van variabele kosten

78. In de introductie van paragraaf 5.1 van dit besluit heeft de ACM drie verschillende kostenbases geïntroduceerd. Bij de vaststelling van twee van deze kostenbases past de ACM de splitsing in vaste en variabele kosten toe. De ACM licht dit als volgt toe.

79. Ten eerste gebruikt de ACM de splitsing bij de vaststelling van de kostenbasis voor de schatting van de kosten in 2025. De schatting van de kosten in 2025 is hoofdzakelijk gebaseerd op de realisatie van kosten in 2023. Wanneer er tussen 2023 en 2025 een stijging van het volume wordt verwacht, ligt ook een stijging van de kosten in verband daarmee voor de hand.[6] In welke mate de kosten in 2025 naar verwachting stijgen ten opzichte van 2023, kan worden bepaald op basis van het aandeel van de variabele kosten in de totale kosten. Immers, vaste kosten worden geacht gelijk te blijven, terwijl variabele kosten naar verwachting een-op-een meestijgen met een stijging van het volume. Ter illustratie een fictief getallenvoorbeeld: wanneer op het totale kostenniveau 40% van de kosten als variabel wordt aangemerkt, en tussen 2023 en 2025 een volumestijging van 5% wordt verwacht, dan kan in verband hiermee een stijging van de totale kosten met 2% worden verwacht.

80. Door bij de inschatting van de kosten in 2025 rekening te houden met de verwachte stijging van volumes en daarmee de variabele kosten, kan preciezer worden ingeschat wat een kostendekkende tariefhoogte is in het jaar 2025. Hoewel het uiteindelijke effect van volumestijgingen wordt nagecalculeerd in de volumecorrectie, kan door een juiste schatting deze volumecorrectie zo klein mogelijk worden gehouden.

81. Ten tweede gebruikt de ACM de splitsing in vaste en variabele kosten voor het aanpassen van de geschatte kosten voor 2023. Voordat in de profit sharing de geschatte en gerealiseerde kosten met elkaar vergeleken worden, past de ACM een volumecorrectie toe op de geschatte kosten voor 2023. Deze volumecorrectie is bedoeld om rekening te kunnen houden met het kostenverschil dat ontstaat doordat de gerealiseerde volumes in 2023 afwijken van de volumes zoals die gebruikt zijn bij het schatten van de kostenbasis voor 2023. Ook hier geldt dat de ACM de kostenschatting aanpast door het variabele deel van de geschatte kosten mee te laten bewegen met de gemeten volumeontwikkeling.

5.1.4 Ontwikkelingen 2025

82. Bij de vaststelling van de inkomsten voor het bepalen van de tarieven, kan de ACM rekening houden met ontwikkelingen in de kosten of activiteiten ten opzichte van de kostenbasis. De ACM zal rekening houden met veranderingen (verhoging of verlaging van de inkomsten ten opzichte van de kosten) wanneer er sprake is van *omvangrijke gebeurtenissen,* zoals omschreven in de randnummers 91 tot en met 95 van het methodebesluit.

83. De ACM stelt vast dat bij de productie van elektriciteit door WEB voor het jaar 2025 sprake is van de volgende omvangrijke gebeurtenissen.
    - WEB heeft in mei 2024 een investering gedaan in de nieuwbouw van een eigen hoofdkantoor. Omdat het hier om een groot en incidenteel investeringsbedrag gaat en de investering in een nieuwe hoofdkantoor niet voldoet aan de aanname van continue vervanging, heeft de ACM deze investering als omvangrijke gebeurtenis beoordeeld in de tariefbeschikkingen voor 2024. Aangezien het een indirecte investering betreft die niet aan één specifieke activiteit van WEB ten goede komt, verdeelt de ACM de geschatte kapitaalkosten voor 2025 over de gereguleerde activiteiten van WEB op grond van de door WEB aangeleverde verdeelsleutels.
    - WEB zou in 2024 een nieuw ERP-systeem in gebruik nemen (ERP staat voor Enterprise Resource Planning). Voor het inrichten van het ERP-systeem verwachtte WEB significante additionele operationele kosten die geen onderdeel waren van de kostenbasis voor 2024. De ACM heeft deze uitgave daarom als een omvangrijke gebeurtenis beoordeeld in de tariefbeschikkingen voor 2024. WEB heeft in haar tarievenvoorstel echter aangegeven dat de inrichting van het nieuwe ERP-systeem is vertraagd en dat de kosten hiervan pas in 2025 worden verwacht. De ACM kiest er daarom voor om de geschatte kosten voor 2024 in mindering

[6] Buiten een kostenstijging in verband met een volumestijging wordt nog rekening gehouden met inflatie.

te brengen op de kostenbasis voor 2025 (inclusief toepassing van de wettelijke rente) en deze kosten buiten de profit sharing in 2026 over 2024 te houden. Daarnaast voegt de ACM de geschatte kosten voor 2025 toe aan de kostenbasis voor 2025. Op die manier houdt de ACM de verrekening van deze kosten zo zuiver mogelijk. Omdat het ERP-systeem niet aan één specifieke activiteit van WEB ten goede komt, verdeelt de ACM de geschatte operationele kosten voor 2025 over de gereguleerde activiteiten van WEB op grond van de door WEB aangeleverde verdeelsleutels.

5.1.5 De berekening van de energiekosten

84. Zoals de ACM in het methodebesluit heeft opgenomen, omvat de productieprijs van elektriciteit onder andere een energiekostencomponent. Deze component wordt gevormd door de kosten van brandstof. Omdat WEB met ingang van 2021 geen elektriciteit meer produceert met gebruikmaking van brandstof, stelt de ACM voor WEB geen brandstofcomponent vast als onderdeel van de productieprijs voor 2025.

5.2 Vaststelling van de toegestane inkomsten

85. In de vorige paragraaf is beschreven op welke manier de ACM de kosten vaststelt. In deze paragraaf beschrijft de ACM op welke manier zij de toegestane inkomsten vaststelt. De toegestane inkomsten voor 2025 zijn gebaseerd op de vastgestelde kosten, met daarbij drie aanpassingen:
    - De verwachte variabele kosten worden aangepast voor het verwachte volume in 2025. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de effecten van eventuele omvangrijke gebeurtenissen.
    - Het prijspeil van de kosten wordt naar 2025 gebracht door te corrigeren voor de verwachte inflatie.
    - De ACM verwerkt bij de vaststelling van de inkomsten voor 2025 de resultaten van enkele correcties die zien op eerdere jaren.

86. Bij de vaststelling van de toegestane inkomsten houdt de ACM rekening met de verwachte volumeontwikkeling voor 2025. De variabele kosten zoals gemeten over 2023 kunnen worden uitgedrukt in een kostenniveau *per eenheid volume* door de variabele kosten van 2023 te delen door het gemeten volume in 2023. Door dit kostenniveau per eenheid volume vervolgens te vermenigvuldigen met het verwachte volume voor 2025 ontstaat het verwachte kostenniveau aan variabele kosten voor 2025. Door hierbij de vaste kosten van 2023 op te tellen ontstaat het verwachte totale kostenniveau voor 2025.

87. Bij de vaststelling van de productieprijs 2025 verwerkt de ACM de resultaten van de volgende correcties:
    1. Correctie WACC 2023
    2. Volumecorrectie over 2023
    3. Profit sharing over 2023

88. In de volgende paragrafen beschrijft de ACM de uitvoeringswijze van de genoemde correcties. Hierbij merkt de ACM op dat niet in alle gevallen een correctie die ziet op de productieprijs van 2023, ook verwerkt wordt in de productieprijs van 2025. De ACM kan er voor kiezen om de tariefeffecten van correcties tot uiting te laten komen in het variabele gebruikstarief. Indien de ACM hiervoor kiest zal zij dat gemotiveerd toelichten.

89. In lijn met de wijziging die op dit onderdeel is aangebracht in de tarievenbesluiten voor 2023 past de ACM de wettelijke rente voor Caribisch Nederland[7] toe wanneer het prijspeil van nacalculatiebedragen naar 2025 wordt gebracht. De hoogte van de wettelijke rente voor Caribisch Nederland is op het moment van publicatie van dit besluit gelijk aan 3%, en is voor de relevante afgelopen jaren (waarover nacalculaties vergoed worden) ook altijd 3% geweest.

[7] Regeling van de Minister van Veiligheid en Justitie van 9 november 2011, nr. 5715475/11/6 vaststelling wettelijke rente voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, Staatscourant nr. 20639.

5.2.1 Correctie WACC 2023

90. In het Besluit WACC elektriciteit en drinkwater Caribisch Nederland 2023-2025, randnummer 56, heeft de ACM aangekondigd dat zij de risicovrije rente in de kostenvoet eigen vermogen voor de periode 2023-2025 zal nacalculeren. De ACM voert deze nacalculatie uit op basis van de gemiddelde rente in het betreffende jaar van Amerikaanse staatsobligaties met een resterende looptijd van 20 jaar. Vervolgens berekent de ACM wat de WACC voor de relevante activiteit (productie elektriciteit, distributie elektriciteit, productie en distributie drinkwater) is met gebruik van die gemiddelde rente. Nu de gerealiseerde gemiddelde rente over 2023 bekend is, kan de ACM de correctie op de WACC voor het eerst uitvoeren in de tariefbeschikkingen voor 2025.

91. De ACM gebruikt de gecorrigeerde WACC om de geschatte vaste en variabele kosten voor 2023 opnieuw te berekenen. Het nacalculatiebedrag over de vermogenskosten is gelijk aan het verschil tussen de herberekende geschatte vaste en variabele kosten en de geschatte vaste en variabele kosten zoals vastgesteld in de tariefbeschikking voor 2023. Bij de herberekening van de variabele kosten houdt de ACM rekening met het gerealiseerde volume in 2023, omdat de verwachte kapitaalkosten naar verwachting meegroeien met het volume. De ACM betrekt deze correctie bij de vaststelling van het variabele gebruikstarief voor elektriciteit voor 2025, voor zover het ziet op de kosten voor de productie van elektriciteit.

92. Om te voorkomen dat het nacalculatiebedrag voor de WACC ook terecht komt in de volumecorrectie en profit sharing, zal de ACM bij deze correcties de herberekende geschatte kosten gebruiken, in plaats van de vastgestelde geschatte kosten.

93. Het resultaat van deze berekening is opgenomen in Bijlage 2 bij deze beschikking.

5.2.2 Volumecorrectie

94. In de berekening van de productieprijs voor 2023 ging de ACM uit van een bepaald verwacht productievolume. De ACM zal dit volume corrigeren als dit hoger of lager uitvalt. De productieprijs voor 2023 is immers gebaseerd op dit volume: de vaste kosten die de ACM geschat had voor 2023 vormen, gedeeld door het geschatte volume, de vastekostencomponent van de productieprijs. Als nu het gerealiseerde volume hoger is dan geschat, dan heeft de producent via de productieprijs een te hoge dekking ontvangen voor de vaste kosten. En als het gerealiseerde volume lager is dan geschat, dan heeft de producent een te lage dekking ontvangen voor de vaste kosten. Voor de variabele kosten geldt dat deze naar verwachting automatisch meebewegen met het verschil tussen geschat en gerealiseerd volume, en dat hiervoor geen correctie nodig is. In de volumecorrectie houdt de ACM rekening met de splitsing van de kosten in een vast en een variabel deel zoals omschreven in paragraaf 5.1.3 van dit besluit.

95. De ACM berekent het volumecorrectiebedrag door het vaste deel van de productieprijs te vermenigvuldigen met het verschil tussen het geschatte en het gerealiseerde volume. Bij een hoger gerealiseerd volume, is het correctiebedrag negatief. Dat betekent dat de producent te veel ontvangen heeft en dit bedrag (in de vorm van een korting) via de productieprijs voor 2025 aan de afnemers terugbetaalt. De ACM betrekt deze correctie bij de vaststelling van het variabele gebruikstarief voor elektriciteit voor 2025, voor zover het ziet op de kosten voor productie van elektriciteit.

96. De berekening en het resultaat van de berekening zijn opgenomen in Bijlage 2 bij deze beschikking.

5.2.3 Profit sharing

97. In paragraaf 5.1 is beschreven op welke manier de ACM de geschatte kostenbasis voor 2023 en de gerealiseerde kostenbasis voor 2023 vaststelt. Zoals in de methode is vastgelegd, hanteert de ACM de methodiek ‘profit sharing’ om bedrijven te stimuleren tot een efficiënte bedrijfsvoering. Door terug te blikken op de geschatte kosten in 2023 (na correctie voor het gerealiseerde volume) en de gerealiseerde kosten in 2023, ontstaat zicht op de vraag of de producent meer of minder kosten heeft

gemaakt dan van tevoren geschat. Een eventueel verschil wordt in gelijke mate (50%) verdeeld tussen producent en afnemer. Het verschil komt tot uiting in het variabele gebruikstarief voor zover het ziet op de productiekosten.

98. In Bijlage 2 bij deze beschikking is de cijfermatige uitwerking van deze methodiek opgenomen.

5.3 Vaststelling van de maximale productieprijs

99. In de vorige paragraaf zijn de toegestane inkomsten voor 2025 vastgesteld voor de productie van elektriciteit. In deze paragraaf stelt de ACM de maximale productieprijs vast per kWh die WEB in 2025 als interne verrekenprijs mag hanteren.

100. Om de productieprijs vast te stellen, is de geschatte productie voor 2025 nodig. De ACM volgt de schatting van WEB. Zoals beschreven in paragraaf 5.1.3 gebruikt de ACM dit geschatte volume ook voor het vaststellen van de toegestane inkomsten, en is het dus van belang dat de productieprijs tot stand komt door de toegestane inkomsten te delen door ditzelfde niveau van verwachte productievolume.

101. Deze berekening en het resultaat van deze berekening zijn opgenomen in Bijlage 1 en Bijlage 2 bij deze beschikking.

5.4 Vaststellen van verschillen achteraf

102. De ACM heeft in paragraaf 5.2 van het methodebesluit toegelicht hoe de ACM omgaat met verschillen tussen de vastgestelde toegestane inkomsten en de daadwerkelijk gerealiseerde kosten.

103. De werking van de gekozen methodiek van ‘profit sharing’ is, dat de toegestane inkomsten vooraf worden vastgesteld voor een bepaald jaar en achteraf vastgesteld wordt wat het verschil is tussen die inkomsten en de door de producent gerealiseerde kosten in dat betreffende jaar. Een deel van dit verschil, namelijk 50%, verrekent de ACM in de inkomsten van het eerstvolgende kalenderjaar. Het andere deel komt voor rekening van het bedrijf, en is een winst of een verlies (afhankelijk van het voornoemde verschil).

104. Deze terugblik zal over het jaar 2025 uitgevoerd worden naar aanleiding van het tarievenvoorstel 2027, als de werkelijke kosten van WEB over 2025 blijken uit de door een onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening over 2025.

105. De ACM heeft in de methode aangegeven bij deze terugblik te corrigeren voor volumeverschillen en voor wijzigingen als gevolg van de energiekosten. Specifiek voor de productie van elektriciteit door WEB, gaat dit om de inschatting voor de productievolumes zoals in Bijlage 2 is opgenomen.

106. Als deze volumes hoger of lager uitvallen, dan zal de ACM hiervoor en correctie aanbrengen voordat gekeken wordt of WEB hogere of lagere kosten heeft gehad dan vooraf geschat. Deze verschillen zijn in 2026 te bepalen en de ACM zal die (eventuele) verschillen nacalculeren in de productieprijsbeschikking voor 2027.

6 Dictum

107. Op grond van artikel 2.5, eerste lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES stelt de Autoriteit Consument en Markt de productieprijs vast van elektriciteit die Water en Energiebedrijf Bonaire N.V. per 1 januari 2025 ten hoogste als interne verrekenprijs voor elektriciteit zal hanteren.

108. De Autoriteit Consument en Markt stelt die productieprijs vast op 0,5828 USD per kWh exclusief de brandstofcomponent. Omdat WEB met ingang van 2020 geen elektriciteit meer produceert met gebruikmaking van brandstof, stelt de ACM voor WEB geen brandstofcomponent vast.

109. Van deze beschikking en de bijlagen daarbij wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt deze beschikking op haar website (www.acm.nl) publiceren.

110. Deze beschikking treedt in werking op 1 januari 2025.

Den Haag,
Datum: 6 december 2024

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

M.G.M. Coenraad – van der Zande MSc
Teammanager Directie Toezicht Energie

In beroep of in bezwaar tegen deze beschikking?

In beroep bij de rechter
Tegen deze beschikking kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen die rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, beroep instellen bij het Gerecht uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Saba of op Sint Eustatius, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Sint Maarten. Het adres van die Griffie is: Frontstreet 58 (The Courthouse), Philipsburg, Sint Maarten. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Bonaire, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Bonaire. Het adres van die Griffie is: Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje), Kralendijk, Bonaire.

(Eerst) In bezwaar bij de ACM is ook mogelijk
Natuurlijke personen en rechtspersonen, die door deze beschikkingen rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, kunnen er ook voor kiezen eerst bezwaar te maken tegen deze beschikking. Een gemotiveerd bezwaarschrift kan worden ingediend bij de ACM uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking. Belanghebbenden kunnen hun bezwaarschrift per email indienen bij de ACM. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: proceduresCN@acm.nl. De ACM zal een ontvangstbevestiging sturen. Als de indiener van het bezwaarschrift geen ontvangstbevestiging van de ACM ontvangt, dringt de ACM er op aan dat de indiener van het bezwaarschrift telefonisch contact opneemt met de ACM op: +31 (0)70 722 23 13

Bijlage 1: Overzicht bedragen

De ACM toont in deze bijlage een overzicht van de bedragen waarnaar in deze beschikking verwezen wordt in hoofdstuk 5. De uitgebreide berekening heeft de ACM opgenomen in het rekenmodel (Bijlage 2).

Belangrijkste gegevens tarievenbesluit WEB 2025 - elektriciteit	Eenheid		
Parameters			
WACC voor elektriciteitsproductie in 2025	%	6,45%	
WACC voor elektriciteitsdistributie in 2025	%	5,69%	
Herberekende WACC voor elektriciteitsproductie in 2023	%	8,23%	
Herberekende WACC voor elektriciteitsdistributie in 2023	%	7,18%	
Geschatte inflatie 2024	%	1,90%	
Geschatte inflatie 2025	%	2,50%	
Percentage voor profit sharing	%	50,00%	
Belangrijkste kostengegeven over 2023		**Elektriciteit productie**	**Elektriciteit distributie**
Netto operationele kosten t.b.v. kostenbasis o.b.v. realisaties 2023	USD, pp 2023	77.662	12.322.968
Waarde Regulatorische Activa Basis (ultimo 2023)	USD, pp 2023	306.513	37.669.226
Afschrijvingen over 2023	USD, pp 2023	60.184	3.290.310
Reguliere correcties			
Correctie WACC 2023	USD, pp 2023	7.241	523.589
Correctie volume-effect over 2023	USD, pp 2023	-28.794	42.130
Correctie inkoopmix-effect over 2023	USD, pp 2023		10.080
Profit sharing over 2023 (excl. netverliezen)	USD, pp 2023	-24.607	1.708.149
Profit sharing over netverliezen 2023	USD, pp 2023		-282.813
Correctie voor verschil in doorrekening van brandstofcomponent mei - okt 2024	USD, pp 2024		-987.471
Eenmalige correcties			
Correctie ERP-kosten opgenomen in tarieven 2024	USD, pp 2024	-1.916	-287.511
Correctiebedragen per tarief			
Correctiebedrag te verrekenen in variabel gebruikstarief (heel 2025) *	USD, pp 2025		-340.287
Correctiebedrag te verrekenen in variabel gebruikstarief (eerste helft 2025)	USD, pp 2025		-1.017.095
Correctiebedrag te verrekenen in vast gebruikstarief	USD, pp 2025		2.116.211
Inkomstenniveau in 2025			
Totaalbedrag kostenbasis 2025 o.b.v. geraamd volume in 2025	USD, pp 2025	164.880	19.566.046
waarvan bedrag aan variabele kosten	USD, pp 2025	-	4.819.226
Inkomstenbedrag in 2025 na toepassing correcties	USD, pp 2025	164.880	21.682.257
Overige parameters (verwachtingen 2025 elektriciteit)			
Geraamde productie WEB in 2025 met zonnepark	kWh	282.925	
Totale geraamde productie Bonaire in 2025 (WEB + CGB)	kWh	186.466.156	
Totale geraamde netwerkcapaciteit (in aansluitwaarde)	kVA		115.533
Netverliespercentage (geraamd voor 2025)	%		9,03%
Rekenwaarde Pagabonverbruik	kWh / maand		208,33

Opmerkingen:
pp staat voor prijspeil
* In verband met het sterk afgenomen productieniveau van WEB zijn alle correcties over productie verwerkt in het variabel gebruikstarief.

Overzicht bedragen 1

Bijlage 2: Berekening tarieven

De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Berekening tarieven WEB 2025” gepubliceerd met daarin het rekenmodel dat de berekening van de maximumproductieprijs voor WEB bevat. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij deze beschikking, maakt hier integraal onderdeel van uit en is vindbaar op de publicatiepagina van deze beschikking op www.acm.nl.